

פרשנות ונוסח במגילות קומראן המקראיות

תשס"ח -- פרופ' עמנואל טוב

תיאור הסמינריון בשנתון: סקירה כללית של הממצא. דיון ברכיבים פרשניים קטנים וגדולים במגילות המקראיות מתוך תשומת לב לתהליכים טקסטואליים, לשוניים, פרשניים, וספרותיים. מטרת הסמינר היא לשלב את העיון במגילות במלאכת הפרשנות, במיוחד בפרקים שבהם הן נבדלות באופן ניכר מנוסח המסורה.

משימות במשך השנה. עבודות סמינריוניות.

א. הממצא מקומראן בהשוואה ליתר עדי הנוסח של המקרא (בקיצור). מבט כולל על כל מגילות מדבר יהודה כשהן מסודרות מסביב לנוסח המסורה (שתי מצגות).

ב. פרשנות מהי? טקסטים לניתוח. (חלקם מובאים בחוברת, חלקם מופיעים במהדורות מדעיות. הטקסטים שאינם מופיעים בחוברת יימסרו בנפרד)

1. מגילת המזמורים מנחל חבר מערה 6/5 (חוברת עמ' 18-19)
5/6HevPs (DJD XXXVIII) col. IX (Frgs. 6+7) Ps 18:17-43

2. מגילת בראשית ממערה 4 עותק b (חוברת עמ' 1)
4QGen^b (DJD XII) Frg. 1 col. I Gen 1:1-25

3. מגילת בראשית ממערה 4 עותק g (חוברת עמ' 2)
4QGen^g (DJD XII) Frg 1 Gen 1:1-11, Frg 2 Gen 1:13-22

4. מגילת ישעיה הקטנה ממערה 1
1QIsa^b (DJD XXXII) col. XXI (Suk col VI) Isa 48:17-49:15

א4. נוסח המסורה מהו?

5. מגילת ישעיה הגדולה ממערה 1 (חוברת עמ' 23)
1QIsa^a (DJD XXXII) col. I Isa 1:1-26

א5. דיון בשיטות כתיב, שינויים לשוניים, ושינויים על סמך ההקשר

6. מגילת ישעיה הגדולה ממערה 1 (חוברת עמ' 27)
1QIsa^a (DJD XXXII) col. L Isa 61:4-63:4

7. מגילת ישעיה הגדולה ממערה 1 (מקור: מהד' פרי-קימרון או מהד' אחרת)
1QIsa^a (DJD XXXII) col. LI Isa 63:4-65:4

א7. דיון באסכלת הסופרים של קומראן

8. מגילת ישעיה ממערה 4 עותק c
4QIsa^c (DJD XV) Frgs 9 ii, 11, 12 i 52 Isa 23:8-24:15

9. מגילת שמות בכתב העברי העתיק ממערה 4 עותק m (חוברת עמ' 3-5)
4QpaleoExod^m (DJD IX) col I Exod 6:25-7:16, col V Exod 9:5-21, col XXXVIII
Exod 32:10-19

9א. דיון בשינויי עריכה

10. מגילת במדבר ממערה 4 עותק b (חוברת עמ' 6-8)
4QNum^b (DJD XII) col. XI Frg 13 i-14 Num 20:12-13b, col. XIII Frgs 17 ii -18
Num 22:11-20, col. XXI Frgs 42-47 Num 26:64-27:23, col. XXII Frg 46 ii Num
28:13-17

11. מגילת דברים ממערה 4 עותק q (חוברת עמ' 11)
4QDeut^q (DJD XIV) frg. 5 ii Deut 32:41-43

11א. דיון בשינויים תיאולוגיים (פרשנות תיאולוגית)

12. מגילת שמואל ממערה 4 עותק a (חוברת עמ' 13)
4QSam^a (DJD XVII) col. II 1 Sam 1:22- 2:10

12א. דיון בשינויי תוכן (פרשנות תוכנית)

13. מגילת יהושע ממערה 4 עותק a (חוברת עמ' 12)
4QJosh^a (DJD XIV) col. I frgs 1-2 Josh 8:34-35, 5:X, 2-7

13א. דיון בשינויי סדר

14. מגילת "התורה המשוכתבת" ממערה 4 עותק c
4QRP^c (4Q365) (DJD XIII) frg. 12 Exod 36:32-38, 37:29-38:7, 39:1-16

15. מגילת "התורה המשוכתבת" ממערה 4 עותק c (חוברת עמ' 21)
4QRP^c (4Q365) (DJD XIII) frg. 23 Lev 23:42-24:2

15א. דיון בשינויי תוכן קטנים וגדולים במגילת "התורה המשוכתבת"

16. מגילת שיר השירים ממערה 4 עותק b (חוברת עמ' 16-18)
4QCant^b (DJD XVI) col. I Cant 2:9-3:2, Col II Cant 3:5, 9-4:1, col. III Cant 4:1-3,
8-11a, col. IV Cant 4:14-5:1

17. מגילת שמות ממערה 4 עותק d (חוברת עמ' 3)
4QExod^d (DJD XII) Exod 13:15-16, 15:1

17א. דיון בקיצור/הרחבה בהיקף גדול

18. מגילת תהלים ממערה 4 עותק a
4QPs^a (DJD XVI) Frg 8 ii Ps 36:18-23, 71:1-14

18א. דיון בשינויי הסדר של מזמורי ספר תהלים במגילות קומראן

חוברת: נוסח המקרא -- לקט מקורות, בעריכת ע' טוב ומ' סגל (ירושלים: אקדמון,
תשס"ג) מספר 20/32

קריאה: ע' טוב, "המגילות המקראיות ממדבר יהודה", על מגילת ספר (בעריכת ל' מזור;
מאגנס, תשנ"ז) 40-65 או

E. Tov, "The Biblical Texts from the Judaean Desert—An Overview and Analysis of the
Published Texts," in *The Bible as Book—The Hebrew Bible and the Judaean Desert Discoveries*
(ed. E. D. Herbert and E. Tov; London: British Library & Oak Knoll Press in association with
The Scriptorium: Center for Christian Antiquities, 2002) 139–66

אתר הבית <http://pluto.huji.ac.il/~tov>

שעת קבלה: יום ב' 11.30 - 12.30 בחדר 5112. טלפון פנימי 83514.